

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 20. sjednici, održanoj dana 08.03.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Usvaja se Informacija o naknadi troškova dženaza/sahrana branilaca i članova njihovih porodica u 2023. godini, Ministarstva za boračka pitanja.

II.

Informacija iz tačke I. ovog zaključka, nalazi se u prilogu i čini sastavni dio Zaključka.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/24
Datum, 08.03.2024. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,
1x a/a.

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA**

INFORMACIJA

**o naknadi troškova dženaza/sahrana branilaca i članova
njihovih porodica u 2023. godini**

Zenica, mart 2024. godine

I UVOD

Obzirom na zakonsku, ali i moralnu obavezu da pomaže i učestvuje u snošenju troškova dženaze/sahrane pripadnika branilačke populacije na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), Vlada Zeničko-dobojskog kantona je zakonom i podzakonskim aktima utvrdila način, uvjete i postupak ostvarivanja ovog prava, tj. prava na novčanu naknadu troškova dženaza/sahrane branilaca i članova njihovih porodica.

Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), kao organ uprave nadležan za nadzor i kontrolu primjene propisa iz oblasti dopunskih prava branilaca i članova njihovih porodica, sačinjava ovu informaciju u svrhu upoznavanja Vlade Kantona sa realizacijom ovih obaveza u 2023. godini.

II NORMATIVNA REGULATIVA

Pravo na naknadu troškova dženaze/sahrane pripadnika branilačke populacije regulirano je federalnim i kantonalnim propisima kako slijedi:

- Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 33/04; 56/05; 70/07; 9/10; 90/17 i 29/22), član 7. tačka 9. i član 19. tačka 3. utvrđuje pravo pomoći u slučaju smrti pripadnika branilačke populacije.
- Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 54/19; 29/22 i 81/23), član 16. tačka 1. utvrđuje pravo na pomoć u slučaju smrti demobiliziranih branilaca, a član 17. tačka 1. i 2. postupak za ostvarivanje ovog prava.
- Pravilnikom o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za slučaj smrti demobiliziranog branioca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22).
- Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 70/05; 61/06; 9/10; 90/17 i 29/22), član 3. tačke 2. i 3. propisuju obavještanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti te pravo na naknadu troškova ukopa-sahrane i podizanja nišana, odnosno nadgrobnih spomenika. Dalje, članom 4. propisano je da će ovo pravo biti regulirano propisima kantona i finansirano sredstvima iz kantonalnih budžeta.
- Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 1/14), član 5. tačka k utvrđuje pravo branilaca i članova njihovih porodica na pomoć u slučaju smrti. Ovo pravo detaljnije je razrađeno u članu 37. i 38. spomenutog Zakona.
- Uredbom o naknadi troškova dženaza/sahrane branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 4/14), (u daljem tekstu: Uredba).

III UREDBA O NAKNADI TROŠKOVA DŽENAZE/SAHRANE BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Ovom Uredbom utvrđeni su uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na naknadu troškova dženaze/sahrane branilaca i članova njihovih porodica koji imaju prebivalište na području Kantona, kao i povratnika u Republiku Srpsku koji ostvaruju osnovna prava iz branilačko-invalidske zaštite u gradu/općini Kantona i koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije u gradu/općini Kantona.

Korisnici prava i visina naknade

Pojmovi iz Uredbe: dobitnik ratnog priznanja ili odlikovanja, ratni vojni invalid, demobilizirani branilac, član porodice šehida, poginulog, umrlog, nestalog i član uže porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja, koriste se u skladu sa odredbama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, te Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica.

Naknada troškova odobrava se u vidu jednokratne novčane pomoći članovima porodice sa kojima je umrli živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti ili drugom licu koje vlastitim sredstvima sahrani umrlog. Naknada troškova dženaze/sahrane se odobrava pod uslovom da je umrli prije smrti imao prebivalište na području Kantona u trajanju od najmanje dvije godine neprekidno.

Iznos novčane pomoći zavisi od kategorije branilačke populacije i ista se odobrava u visini:

- a) jedne i po prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj kalendarskoj godini za dobitnike ratnog priznanja ili odlikovanja i nosioce "Partizanske spomenice 1941";
- b) jedne prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj kalendarskoj godini za ratne vojne invalide i demobilizirane braniocima;
- c) jedne polovine prosječne neto plate isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj kalendarskoj godini za članove porodice šehida, poginulog, umrlog i nestalog branioca i članove uže porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja.

U izuzetnim slučajevima veći iznos novčane pomoći moguće je odobriti za članove porodice šehida i članove uže porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja ukoliko se član porodice koji sahranjuje umrlog nalazi u teškoj socijalno-ekonomskoj situaciji, što argumentira priloženom dokumentacijom.

U slučaju da je ukup dobitnika ratnog priznanja „Zlatni ljiljan“ i „Red hrvatskog trolista“ i nosioca "Partizanske spomenice 1941" izvršen u organizaciji i sredstvima kantonalnog udruženja, istom se može odobriti naknada utrošenih sredstava najviše do iznosa od 2.500,00 KM.

Iznos neto plaće isplaćene u Federaciji BiH utvrđuje se prema podacima Zavoda za statistiku FBiH, i on je za 2022. godinu iznosio 1.114,00 KM. Naznačeni iznos je korišten kao osnov kod utvrđivanja jednokratnih pomoći u 2023. godini.

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć podnosi se gradskoj/općinskoj službi u gradu/općini u kojoj je umrli imao prebivalište u posljednje dvije godine. Uz zahtjev se obavezno prilaže smrtni list, dokaz o statusu branioca i člana njegove porodice, uvjerenje o prebivalištu za umrlog, dokaz o troškovima dženaze/sahrane (računi prijevoza, opremanja i ukopa umrlog i dr.), kao i izjavu da se pomoć za navedene svrhe ne može ostvariti po osnovu drugog propisa ili na drugi način.

Postupak po zahtjevu

Gradska/općinska služba je dužna razmotriti zaprimljeni zahtjev, izvršiti provjere podnesene dokumentacije i donijeti rješenje o priznavanju prava ili odbijanju zahtjeva i to u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva. Nakon provedene procedure, gradska/općinska služba

pravosnažna rješenja dostavlja Ministarstvu na dalje postupanje, odnosno realizaciju. Izuzetak čine slučajevi gdje je ukop/sahrana umrlog izvršena u organizaciji i sredstvima kantonalnog udruženja, u kojem slučaju udruženje obrazloženi zahtjev podnosi direktno Ministarstvu.

U oba slučaja Odluku o isplati odobrenih sredstava donosi ministar Ministarstva.

O žalbama na rješenja gradske/općinske službe rješava Ministarstvo, kao drugostepeni organ.

IV PREGLED OBRAĐENIH ZAHTJEVA I UTROŠENIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Budžetom Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine ZDK“ br. 03/23) na transferu „Pomoć u slučaju smrti branilaca i članova njihovih porodica“ u 2023. godini predviđena su sredstva u iznosu od 420.000,00 KM. Odlukom o preraspodjeli rashoda u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2023. godinu br. 07-03-01/11-710-1-1-1/23 od 07.08.2023. godine, ova planirana sredstva su uvećana na iznos od 820.000,00 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2023. godinu ("Službene novine ZDK" br. 20/23), ova sredstva su dodatno uvećana na iznos od 900.000,00 KM. U odnosu na 2022. godinu planirana sredstva uvećana su ukupno za 480.000,00 KM.

Pored evidentnog porasta broja smrtnih slučajeva pripadnika branilačke populacije i članova njihovih porodica, razlog zbog kojeg su planirana sredstva dva puta uvećavana na ovom transferu u 2023. godini je zasnovan i na činjenici da je Vlada Federacije BiH nakon usvajanja Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 54/19 i 29/22), izmijenila član 2. postojećeg Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novačnih pomoći za slučaj smrti demobiliziranih branilaca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22), čime je reducirala ostvarivanje ovog prava iz sredstava federalnog budžeta. Ovo je za posljedicu imalo povećan priliv zahtjeva za slučaj smrti demobiliziranih branilaca na teret kantonalnih budžeta.

Analizom zaprimljenih pravosnažnih rješenja od strane gradskih/općinskih službi Kantona i donesenih odluka Ministarstva, te utrošenih sredstava sa ovog transfera u 2023. godini utvrđeno je sljedeće:

- Tokom 2023. godine Ministarstvo je zaprimilo i obradilo ukupno 852 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane u ukupnom iznosu od 879.129,30 KM. U odnosu na 2022. godinu, kada je obrađeno 417 zahtjeva, broj zaprimljenih i obrađenih zahtjeva za pomoć u naknadi troškova sahrana umrlih branilaca i članova njihovih porodica u 2023. godini uvećan je za 435, što je više nego duplo u odnosu na 2022. godinu. Ovo je, kako je gore navedeno, posljedica preusmjerenja znatnog broja zahtjeva za ovom vrstom pomoći sa Budžeta Federacije BiH na teret kantonalnih budžeta, po osnovu izmijenjenog Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novačnih pomoći za slučaj smrti demobiliziranih branilaca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22) donesenog od strane Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata.
- Od pomenutih 852 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane, 694 zahtjeva odnosila su se na umrle demobilizirane branioce, 104 zahtjeva je podneseno za umrle članove porodica šehida i poginulih boraca, 52 zahtjeva za umrle ratne vojnog invalide i 2 zahtjeva se odnosilo na umrle dobitnike ratnih priznanja i odlikovanja. Od 694 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane umrlih demobiliziranih branilaca 693 zahtjeva su odobrena, a 1 zahtjev je odbijen. Pregled odobrenih naknada po gradovima/općinama, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava dat je u Tabeli 1.
- Na prvostepena rješenja gradskih/općinskih službi u 2023. godini nije bilo žalbi.
- Bitno je naglasiti da je utrošak sredstava sa ove pozicije Ministarstva bio kontinuiran,

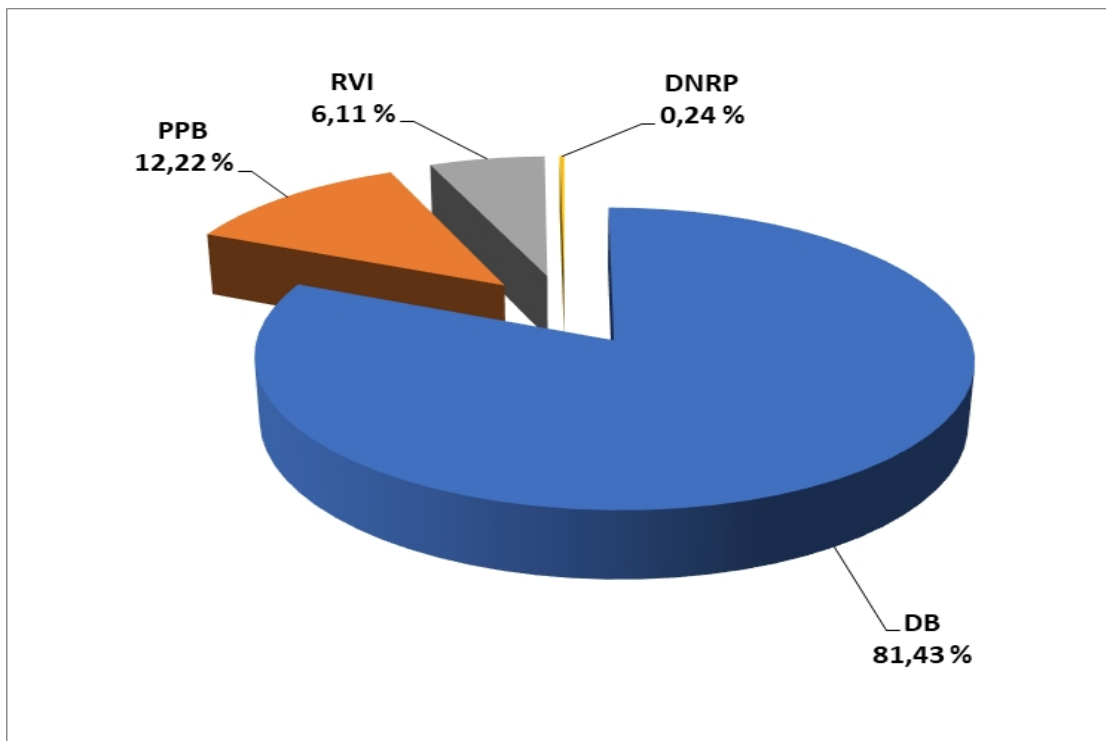
obzirom da je Ministarstvo finansija ZDK pravovremeno vršilo plaćanje prispjelih naloga prema gradovima/općinama Kantona. To je znatno olakšalo rad zaposlenika u oba ministarstva, te je i učinkovitost realizacije raspodjele namjenjenih sredstava bila povećana. Iako je pristizanje zahtjeva teklo u kontinuitetu, priliv istih je bio intenzivniji naročito u decembru 2023. godine.

U tabelarnom pregledu koji slijedi dat je pregled broja odobrenih naknada po gradovima/općinama Zeničko-dobojskog kantona, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava.

Tabela 1 Pregled broja odobrenih naknada po općinama, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava

R.br	Općina	Ukupno odobreno zahtjeva	Odobreno po kategorijama				Odobrena sredstva
			DB	PPB	RVI	DNRP	
1	Breza	45	39	5	1	-	46.755,00
2	Doboj-jug	26	21	3	2	-	26.821,00
3	Kakanj	48	38	7	2	1	47.364,00
4	Maglaj	92	83	8	1	-	96.911,00
5	Olovo	48	40	5	3	-	48.681,00
6	Tešanj	123	104	14	5	-	128.752,00
7	Usora	16	8	6	1	1	14.921,00
8	Vareš	45	40	2	3	-	48.603,00
9	Visoko	105	92	6	7	-	110.862,00
10	Zavidovići	115	90	15	10	-	118.280,00
11	Zenica	99	69	20	10	-	99.982,30
12	Žepče	89	69	13	7	-	91.197,00
Ukupno:		851	693	104	52	2	879.129,30

Dijagram 1 Struktura odobrenih zahtjeva prema kategorijama branilačke populacije

V ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

U ovom izvještajnom periodu odobren je 851 zahtjev, što je za 105,56 % više u odnosu na 2022. godinu. Ono što je karakteristično za proteklu 2023. godinu, jeste to da je zabilježen veći broj smrtnih slučajeva demobiliziranih branilaca u odnosu na 2022. godinu.

Izmjene Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novčanih pomoći za slučaj smrti demobiliziranih branilaca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22) od strane Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, rezultirale su povećanim brojem pristiglih zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane u slučaju smrti demobiliziranih branilaca, a koji su u novonastaloj situaciji morali biti rješavani na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona. Time je i procentualni udio zaprimljenih i odobrenih zahtjeva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za umrle demobilizirane branioce, u odnosu na druge kategorije umrlih pripadnika branilačke populacije povećan sa 51,93 % u 2022. godini na 81,43 % u 2023. godini.

Preživljeni ratni period, ranjavanja i obolijevanja od težih oblika bolesti, te starenje branilaca općenito, povećava broj smrtnih slučajeva pripadnika branilačke populacije. Imajući ovo u vidu, evidentno je da je i dalje iskazana opravdana potreba za većim iznosom sredstava na transferu "Pomoći u slučaju smrti branilaca i članova njihovih porodica".

MINISTAR
Adnan Sirovica

Broj: 13/03-3-2-37-3879/24
Datum: 05.03.2024. godine